

SVEDOČENJE O NAVODNOM OTIMANJU KUĆE U HRTKOVcima

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Hrvatska svedokinja tvrdi da joj je jedan srpski prognanik, nakon Šešeljevog nastupa na mitingu, oteo kuću.

Jedna Hrvatica je ove sedmice sudijama Haškog tribunala ispričala kako su joj srpske izbeglice u severnoj Srbiji otele kuću nakon što je ultranacionalistički političar Vojislav Šešelj održao govor u kojem je pozvao na proterivanje ne-Srba iz njenog sela.

„Poruka tog govora je bila; ‘Ovde ne možete opstati. Idite odavde, sačuvajte svoju i kožu svoje porodice’“, izjavila je na suđenju Šešelju svedokinja optužbe Katica Paulić.

Ona se prisetila kako je u njenom selu Hrtkovci (severna Srbija) u maju 1992. bio održan miting na kojem je otkriveno lično pročitao spisak meštana hrvatske nacionalnosti koji bi trebalo da se isele.

Šešelju se, kao predsedniku Srpske radikalne stranke (SRS), sudi za ubistva i progon ne-Srba u periodu od 1991. do 1993., odnosno za zločine koji su navodno počinjeni u sklopu šireg nastojanja da se neke teritorije bivše Jugoslavije spoje u jedinstvenu „Veliku Srbiju“.

U optužnici se navodi da je Šešelj svojim saradnicima naređivao da ne-Srbima prete smrću sve dok se ne isele.

U optužnici se tvrdi i da su „kuće Hrvata [u Srbiji] bile opljačkane i zauzete od strane Srba. Srpske porodice koje su bile prognane iz ostalih delova bivše Jugoslavije često su zauzimale kuće ne-Srba koji su potom bili primoravani da odu“.

Paulićeva je rekla da su joj, nakon Šešeljevog govora, jedna srpska prognanica i njen sin oteli kuću.

„Ona je bila van sebe od zadovoljstva i nije mogla da poveruje da ima toliko sreće. Smatrala je da je to njihova kuća. Njena je bila u Zagrebu i ona je mislila da ja treba da odem tamo“, rekla je Paulićeva, dodajući kako je bezuspešno pokušala da dovede policiju da ih istera.

„Posle deset dana, shvatili smo da nemamo izbora.“

Sličnu sudbinu je, kako je rekla, doživela i većina njenih komšija, a poznat joj je samo jedan slučaj čoveka koji je uspeo da povрати kuću koju su mu otele srpske izbeglice.

Paulićeva je kazala i da su pre rata Hrtkovci bili mirno, pretežno hrvatsko selo, u kojem su porodice različite etničke pripadnosti živele u slozi. No, sve se promenilo nakon što je izbio rat u hrvatskom gradu Vukovaru, koji su srpske snage zauzele u novembru 1991.

Šešeljevom govoru u Hrtkovcima – u kojem je, 6. maja 1992., zapretio Hrvatima i Mađarima – prisustvovala je i sama svedokinja, koja je želela da čuje šta će reći.

„Najpre nisam želela da odem, ali sam bila radoznala. Želela sam da vidim šta taj čovek hoće“, kazala je ona.

Potom je opisala kako je Šešelj okupljenoj masi rekao da su novopridošlim Srbima potrebne kuće i da će stanovnici Hrtkovaca koji su hrvatske nacionalnosti biti odvezeni na granicu, te da ne bi trebalo da računaju na povratak.

„Rekao je ‘hrvatski građani će otići u autobuse, a mi ćemo biti nova vlast’, i potom se udario po grudima. Videla sam mnogo iznenađenih lica, uključujući i neke Srbe“, kazala je ona.

Na pitanje sudija da li je Šešelj lično pročitao imena ljudi koji moraju da napuste selo, Paulićeva je odgovorila potvrdno, napomenuvši da su imenovane osobe zauzimale istaknute pozicije.

„Prozvani su bili ljudi sa dobrim poslovima i na visokim položajima. Ljudi bez zemlje i kuća nisu pominjani“, rekla je ona.

Svedokinja je rekla i da je bila iznenađena time što se Šešelj okupljenoj masi od hiljadu ljudi na početku svog jednosatnog govora obratio sa „braćo Srbi i sestre Srkinje“. „Nakon toga, ljudi su bili preplašeni“, kazala je ona.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Šešelj je – pošto se brani samostalno – Paulićevu pitao da li je čula da je rekao i da decu iz mešovitih brakova treba pobiti, jer je to tvrdio jedan od ranijih svedoka u ovom procesu.

Ona je odgovorila da nije, ali da ga je čula kako je rekao da svi mešani brakovi treba da budu raskinuti.

Paulićeva je govorila i o tome kako su doseljene srpske izbeglice vređale ljude i „napadale bolje kuće“. A kada je Šešelj od nje zatražio da to pojasni, ona je odgovorila da su izbeglice ulazile u dvorišta i pretile ljudima. Rekla je da je i sama bila vređana na ulici, ali je odbila da precizira na koji način.

„Ne izgovaram psovke, katolkinja sam,“, kazala je.

Nakon što je opisala pretnje srpskih izbeglica koje su u selo stigle 1992., Šešelj ju je optužio da „izmišlja stvari“.

„Vi se plašite da me pogledate u oči, i ja vidim da ne govorite istinu“, rekao je on.

Nakon što je zamoljen da od Paulićeve prestane da zahteva da ga gleda u oči, Šešelj je uzvratio da bi „iskreni svedok osobu koja mu postavlja pitanja gledao u lice“.

Šešelj je insistirao na tome da sazna zbog čega ga svedokinja nije gledala u oči i da li joj je savest mirna.

„Svetite mi se tako što me ne gledate u oči“, rekao je on.

„Zašto bih Vas gledala? Vi ste tako zao čovek.“

„Ali Vi nikada u svom životu niste videli tako zgodnog muškarca“, odgovorio je on.

Suđenje se nastavlja.

Katharina Goetze izveštava za IWPR iz Londona.

Focus: Medunarodni krivicni sud za bivsu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/svedocenje-o-navodnom-otimanju-kuce-u>